

SPOR KULÜPLERİ VE SPOR FEDERASYONLARI KANUNU

ÖNEMLİ KANUN MADDELERİ VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 22.04.2022 tarihinde kabul edilen ve yasalanan kanuna ilişkin olarak; ilgili kanun maddelerinden önemli olan noktaları ve Av. Anıl Dinçer'in hukuki değerlendirmelerini içermektedir.

- Kulüp Üyelik başvurusu Kulüp Yönetim Kurulu tarafından 30 gün içerisinde karara bağlanmak zorunda. Başvuru ancak tüzükteki sebepler dışı haklı neden varsa reddedilebilir. İlgili kanunla senelerce bekletilen üyelikler ve nedensiz reddedilen üyelikler sona erecek.
- Gerekli şartların sağlanması sonrası, Genel Kurul elektronik ortamda yapılabilir. Gerekli altyapının sağlanması durumunda Genel Kurul'un internet dahil dijital ortamda yapılmasının yolu açılmış oldu.
- Spor Kulübü aynı ilde yer alan başka bir kulüple birleşebilir. Aranacak şart; Kulüp Genel Kurul üye tam sayısının $\frac{3}{4}$ 'ünün Genel Kurul'a katılması ve toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oy vermesi. Devrolunan Kulüp tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devralan kulübe geçecek. Devrolunan kulübün sportif tarihçe ve başarısı devralan kulübe geçmiş sayılacak. Bir Spor Kulübünün branşının bir başka kulübe devrinde de aynı şartlar aranır. Birleşmeler ancak liglerin bitiminden itibaren yeni sezonun başlangıcına kadar yapılabilir.

Kulüplerin ortaklaşa teşkilatlanmasının önü açılmış oldu. Sakıncalı olan nokta ise, kulüplerin bu vasıta ile gruplaşma yoluna gidebilme ihtimali.

- Spor Bakanlığı, kulüpleri ve sporu desteklemek amacıyla; mülkiyetinde ve tasarrufundaki taşınmazları 10 yıl süre ile kiralayabilir veya 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edebilir.
- Kamu yararına çalışan spor kulübü statüsünün kazanılması için birtakım şartların sağlanması gerekmektedir. (En az 2 yıl faaliyet, tesislerde uzun süreli mülkiyet hakkı, 6 ayrı spor dalında faaliyet ve bunlardan 3'ü olimpik, paralimpik olacak, bağlı bulunduğu spor dallarının en az 1'inde en üst düzey müsabakalara katılım hakkı) Kamu yararına çalışan spor kulübü statüsü derneklere sağlanan haklardan yararlanır.
- Amatör spor faaliyetinde bulunan kulüpler; il sınırları içerisinde en az 5 spor kulübünün bir araya gelmesiyle federasyon ve 15 federasyonun bir araya gelmesiyle de konfederasyon kurabilir. Alternatif Federasyon ve Federasyonların yolu açılmış oldu.

- Spor Kulüplerinin defterleri, kayıtları, mevzuat ve tüzüklerinde belirtilen esaslara uyup uymadıkları dahil **mali ve idari tüm işlemler Spor Bakanlığı tarafından denetlenir.** Bakanlık bu denetimi bağımsız bir denetim kuruluşuna da yaptırabilir. **Spor Bakanlığı denetimler konusunda TFF'nin de üstünde tek yetkili merci haline geldi.**
- **Senelik Beyanname Verme Zorunluluğu:** Spor Kulüpleri her yıl sonu veya her yıl hesap dönemi bitiminden itibaren 3 ay içerisinde gelir-gider işlemlerini, kar-zarar ve bilanço hesaplarını beyanname ile Spor Bakanlığı'na bildirmek zorundadır. Aksi durum, ciddi cezalar içermektedir. Önemle dikkat edilmesi gereken bir yükümlülük.
- Anonim Şirketler, Spor Bakanlığı tarafından tescil edilmeleriyle birlikte spor anonim şirketi vasfını kazanır. Şirketlerin tescil başvurusu Bakanlık tarafından 30 gün içerisinde karara bağlanır. Spor Federasyonları liglere katılım şartı olarak spor anonim şirketi olma şartını getirebilir.
- Spor Kulüpleri belirli bir spor dalını tüm aktif ve pasifleriyle birlikte spor anonim şirketine devredebilir.

Gelir ve Alacağın devri, Borçlanma, Hak ve Alacağın Devri konularında ciddi sınırlandırmalar var ve belirtilen sınırları aşan durumlarda aşağıda açıklandığı şekilde Genel Kurul'da ciddi bir çoğunluk aranmakta.

- **Gelir ve Alacağın Devri:** Spor Kulüpleri bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin **%25**'ini aşan veya mevcut yönetim kurulunun yönetiminin sona erme tarihinden sonra doğacak veya vadesi gelecek gelir ve alacaklarını; üye tam sayısının salt çoğunlunun (üye sayısı 10 binden azsa), **üye tam sayısının üçte biri** (üye sayısı 10 binden çoksa) **katılımıyla ve katılanların dörtte üçünün olumlu oyuyla** devredebilir. Yönetim Kurulunun yönetiminin sona erme tarihinden sonra doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden bu oran hiçbir şekilde önceki sene gelirinin **%50**'sini aşamaz.
- **Borçlanma:** Spor Kulüpleri **bir önceki yıl brüt gelirinin %10'u oranında borçlanabilir.** **Ek bütçe** yapılabilmesi için genel kurul üye tam sayısı veya pay sahiplerinin **2/3 çoğunluğunun olumlu oyu** gerekmektedir. **Ek bütçe önceki yıl brüt gelirinin %50'sini aşamaz.** Geliri giderinden fazla olan kulüpler aradaki fark kadar ek bütçe yapabilir.
- Spor Kulüpleri ancak bir önceki sene brüt gelirinin **%10'u** kadar ve vadesi mevcut yönetim kurulu görev süresinden önce olacak şekilde borç verebilir. Alınmış veya verilmiş mevcut borçların tarihinin yönetim kurulu görev bitim tarihinden sonrasına uzatılması da bu madde kapsamında kabul edilir.
- **Hak ve Alacağın Devri:** Spor Kulüpleri; **yönetim kurulu üyelerine, eşleri ve üçüncü derece hısımlarına, çalışanlarına, %5 üzeri pay sahibi olanlara, yönetim kurulu üyelerinin %5 ve üzeri pay sahibi olduğu şirketlere hak ve alacaklarını devredemez,** borç veremez, onların lehine rehin, kefalet, ipotek, teminat tesis edemez ve bunların

borçlarını devralamaz. Spor Kulüplerinin **bu kişilerden alacağı borçlar da %10 kuralına ve üzerinde Genel Kurulun onayına (üye tam sayısının 2/3 çoğunluk) tabidir.** Spor Kulüplerindeki sürekli hale gelen temliklerin önüne geçilmiş.

- **Ödemelerin Yapılma Şekli:** Spor Kulüpleri adına ve hesabına yapılacak olan ödemeler **bankalar ile finansal kuruluşlar** ve posta yoluyla yapılmak zorundadır. Tüm ödeme ve tahsilatların spor kulüplerinin defter ve kayıtlarında gösterilmesi gerekmektedir.
- Spor Kulüplerinde **gelir ve gider denklığı** sağlanması zorunludur. Kulüplerinin; sporculara, diğer kulüplere, kamu kurumlarına vadesi geçmiş borcu bulunmamalıdır.
- **Kulüp Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticileri; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kasıt ve ihmalle ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahibi ve alacaklılarına karşı verdiği zararlardan müteselsilen sorumludur.**

Ancak; **devam eden şartların gerçekleşmesi durumunda kasıt veya ihmal aranmaz, yalnızca zararın doğmasını engellemek için gereken özeni gösterip göstermediğini ispat sorumluluğu devam eder: Gelir ve Alacağın devri, Borçlanma, Hak ve Alacağın Devri, Ödemelerin yapılma şekli.** Bu durumda; spor kulübü, spor anonim şirketi, pay sahipleri ve bunların alacaklıları kulübün yükümlendirildiği tutar için sorumluları doğrudan takip edebilir.

Kanun maddesinden anlaşılacağı üzere; Kulüp Başkanı dahil tüm yöneticilerinin dikkat etmeleri gereken nokta kasıt, ihmal ile kulübe zarar verecek davranışlardan kaçınmaları ve doğabilecek zararları önlemek için tüm özeni göstermeleri ve bunları yazılı olarak kanıtlayacak enstürmanları (mail, vs.) kullanmaları.

Ayrıca, Kulüplerin bu konuda zarar doğmaması ve şahsi sorumluluğa gidilmemesi için tüm yöneticilerine ve kulüp çalışanlarına eğitim vermesi ve kulübün şirket gibi liyakatla ve doğru kişilerce yönetilmesi gerekmektedir.

- Bakanlık ve Federasyonlar; altyapı ve sporun gelişimi için spor kulüplerine ve spor anonim şirketlerine aynı ve nakdi destekte bulunabilir. **Belediye ve kuruluşları kaynak aktaramaz ve yardımda bulunamaz.** Günümüzdeki sınırsız belediye desteği ve bu nedenle artan borçlanmanın önüne geçilmiş.
- Kulüplere açılacak olan davalar Bakanlık ve ilgili Federasyona ihbar edilir. Gerekli görülmesi durumunda; **bakanlık ve ilgili federasyon davaya müdahil** olarak davacının yanında katılabilir.

Bakanlık üstte ve altında Federasyon olacak şekilde ciddi bir denetim mekanizması mevcut.

- Spor Bakanlığı'nın kulüplerden kesinleşmiş olan alacakları Spor Toto Teşkilatı nezdindeki diğer tüm alacaklardan öncelikli kabul edilir.
- Federasyon Yönetim Kurulu'nun en az 2 asil üyesinin; ilgili spor dalında olimpiyat, paralimpik, deafлимпik oyunları ile büyükler dünya ve avrupa şampiyonaları ya da kupalarında milli olan ve en az 1 yıl önce faal sporculuğu bırakmış sporcu olması zorunludur.

Kanunda özellikle Gelir ve Alacağın devri, Borçlanma, Hak ve Alacağın Devri konularında hapis, idari ceza dahil oldukça ciddi cezalar öngörülmüş.

- **Spor Kulübü Başkanı, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticileri; Gelir ve Alacağın devri, Borçlanma, Hak ve Alacağın Devri maddelerine aykırı davranışları sonucunda 1-3 yıl arası hapis cezasıyla cezalandırılırlar.** Ödemelerin yapılma şekline aykırılık durumunda ise 100-500 gün arası adli para cezasıyla cezalandırılırlar.
- Federasyon Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri de yapılacak olan tüm harcama, borçlanma ve diğer faaliyetler sebebiyle cezai ve parasal anlamda sorumlu olacak.
- Spor Kulübüne ait tutulması gereken **defter ve kayıtları tutmayan, tasdiksiz defter ve kayıt tutan** Kulüp Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticileri **1-3 yıl hapis veya para cezası** ile cezalandırılır.
- Spor Kulübüne ait para ve para değeri olan evrak, senet veya sair malları kendisi veya başkası menfaatine satan, gizleyen, imha eden **görevi kötüye kullanma** kapsamında cezalandırılacak.
- **Senelik beyannameyi bilerek gerçeğe aykırı verenler** için 100 günden az olmamak üzere para cezası verilecek. **Beyanname verme yükümlülüğünün yerine getirmeyen** Kulüp Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticileri için 5.000.-TL para cezası verilir.
- İdari yaptırımları vermeye Spor Bakanlığı yetkilidir. İlgili yetki merkezde Bakanlığın ilgili genel müdürlüğüne, taşrada ise il müdürlüğüne devredilebilir.
- **Futbolcu ile Menajeri arasında yapılacak olan Menajerlik Sözleşmesinin noterde düzenlenmesi zorunludur.** Sözleşmeler 30 gün içerisinde noter tarafından Spor Bakanlığı ve TFF'ye gönderilecek.
- **Spor Kulüpleri tarafından menajere ödenecek olan ücretler Futbolcu Sözleşmelerinde yazılması zorunludur.**
- **Menajerlik ücreti** hesaplamasında futbolcunun brüt geliri esas alınır. Bonus gibi gerçekleşmemiş alacaklar hesaplamaya dahil edilmez. Menajere ödenecek ücret en fazla; futbolcunun kulüpten kazanacağı brüt ücret 2 milyon TL'yi aşmıyorsa **%10**, aşmıyorsa **%5** menajerlik ücreti olacaktır.

- Futbolcusunu başka kulübe transfer eden menajere %10'a kadar bonservisten menajerlik ücreti verilebilir.
- **Kulüpler ile Futbolcu arasında imzalanan Sözleşmenin bir nüshası sözleşmenin imzalanmasından itibaren 1 hafta içerisinde Spor Bakanlığı ve TFF'ye gönderilmek zorundadır.**
- **İmzalanan ve bildirilen sözleşmeler dışında başka bir sözleşmenin bulunması halinde Menajerin faaliyetine son verilir ve Futbolcu 3 aydan 1 yıla kadar müsabakalardan men edilir; Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticilerine 2-3 yıl arası hak mahrumiyeti cezası verilir.**
- **Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticilerinin ücret sınırlamalarına uymamaları durumunda ise 1-3 yıl arası hapis cezası verilir.** Aynı durumunda, Menajerin lisansı iptal edilir.
- Bildirim yükümlülüğüne uymayan kulüplere TFF'de belirlenen cezalar uygulanır.
- Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce kamu yararına çalışan dernek statüsüne sahip spor kulüplerinin kamu yararına çalışma statüsü devam eder ve derneklere tanınan haklardan yararlanır.
- **Spor Kulüpleri kanunun yürürlüğe girdiği andan itibaren 1 sene içerisinde tüzükleri ile idari ve mali yapılarını kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorunda.** Bu süreye ek 6 aylık süre verilebilir.
- Bu kanun yürürlüğe girmeden önce kurulan Anonim Şirketler kanunun yürürlüğe girdiği andan itibaren 1 sene içerisinde yükümlülükleri yerine getirerek Spor Anonim Şirketi olması gerekmektedir. Bu süreye ek 6 aylık süre verilebilir.
- **Spor Kulüpleri kanunun yürürlüğe girdiği andan itibaren 3 aylık süre içerisinde tüm doğmuş ve doğacak borçlarını yeminli müşavir aracılığı ile Bakanlığa bildirmek zorundadır.**
- Faizler bütçe sınırlamalarına 10 yıl süreyle dahil değildir. (Gelir ve Alacağın devri, Borçlanma, Hak ve Alacağın Devri)

Kurumların dışında, şahsi cezalandırmaları içeren kanun maddeleriyle tüm Spor Kulüpleri; Spor Bakanlığı tarafından ciddi bir denetim mekanizmasına tabi tutulacaktır. Bu sebeple, mali ve idari tüm işlemlerin Kulüplerce özenle yapılması, kanunlarda belirtilen sürelere ve sınırlandırılmalara uyulması ve tüm bu işleri özenle yapacak kişilerin istihdam edilmesi gerekmektedir.